Civillieta Nr. C12221721
Lietas arhīva Nr. C-2217-21/16
ECLI:LV:DAUT:2021:1129.C12221721.4.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2021. gada 29. novembrī, Krāslavā

Daugavpils tiesas
tiesnese G. Kusiņa
rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu valsts akciju sabiedrības "Valsts nekustamie īpašumi" prasība pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi" vērsās tiesā ar prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Latvijas valstij Finanšu ministrijas personā nostiprinātas īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu (zemi) /adrese/ (kadastra numurs /numurs A/). Ar 2013. gada 18. septembrī starp Latvijas Republikas Finanšu ministriju un prasītāju noslēgto vienošanos par valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanu un savstarpējo sadarbību valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas politikas izstrādē un īstenošanā nekustamais īpašums /adrese/nodots prasītājai pārvaldīšanā. Uz zemes gabala atrodas septiņas būves ar kadastra apzīmējumu /numuri/, kuru tiesiskais valdītājs ir atbildētāja.

Starp pusēm pastāvošās tiesiskās attiecības ir uz likuma pamata nodibinātas zemes nomas attiecības, kas radušās 2010. gada 2. septembrī, t.i., dienā, kad īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu tika reģistrētas Latvijas valstij Finanšu ministrijas personā. Starp pusēm pastāv zemes nomas piespiedu attiecības, tādēļ prasītājai kā personai, kuras pārvaldīšanā ir nodots nekustamais īpašums, ir tiesības prasīt un atbildētājai ir pienākums veikt zemes nomas maksu par nekustamā īpašuma lietošanu. Attiecības starp ēku (būvju) īpašniekiem un zemes īpašniekiem pēc būtības ir likumiskas, pušu pienākumi un nomas maksas apmērs ir noteikti normatīvajos aktos un zemes noma nav atkarīga no pušu gribas.

Saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. panta pirmo daļu, publiskas personas mantu aizliegts nodot privātpersonām bezatlīdzības lietošanā. Tādējādi prasītājai kā personai, kuras pārvaldīšanā nodots zemesgabals, saskaņā ar Civillikuma 855. pantā noteikto, ir tiesības un, atbilstoši Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktajam, pienākums, no zemesgabala gūt civilos augļus nomas maksas veidā. Tāpat arī no Civillikuma 2112. panta izriet, ka par lietas lietošanu iznomātājam ir jāsaņem maksa.

Atbilstoši prasītājas grāmatvedības datiem, atbildētāja nav veikusi zemes nomas maksas maksājumus par periodu no 2010. gada 2. septembra līdz 2021. gada 30. jūnijam par kopējo summu 1267,16 *euro*.

Saskaņā ar 2018. gada 19. jūnija MK noteikumu Nr. 350 "Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi" 16. punktu par nokavētiem maksājumiem atbildētājai jāmaksā nokavējuma procentus 0,1 % apmērā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Atbilstoši prasītājas grāmatvedības datiem, atbildētāja nav veikusi laika periodā no 2019. gada 18. oktobra līdz 2021. gada 1. aprīlim izrakstīto rēķinu apmaksu, par ko ir aprēķināti nokavējuma procenti 493,22 *euro* apmērā.

Prasītāja atbildētājai par parādsaistībām atgādināja ar katru no jauna izrakstīto rēķinu, jo tajā bija norādīta iepriekšējā periodā esošā parāda summa, tātad faktiski atbildētājai par parādsaistībām tika atgādināts reizi trijos mēnešos, kad viņai tika nosūtīts jaunais rēķins. Papildus atbildētājai kā neierakstīts pasta sūtījums uz deklarēto adresi 2021. gada 13. aprīlī nosūtīts brīdinājums par neizpildītajām līgumsaistībām.

Prasītāja laicīgi un pienācīgi izpildīja savas saistības pret atbildētāju (ļāva lietot nekustamo īpašumu), tādējādi atbildētājai ir pienākums nokārtot savas saistības arī pret kreditoru, t.i., prasītāju, apmaksājot nomas maksu par nekustamā īpašuma lietošanu. Atbildētāja nav veikusi parāda apmaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 855., 1652., 1753., 1756., 1757., 1759., 1761., 1765., 1811., 1828., 1832., 1835., 2112. un 2141. pantu, 2007. gada 30. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 735 "Noteikumi par publiskas personas zemes nomu" 7.2. punktu, 2018. gada 19. jūnija MK noteikumu Nr. 350 "Publiskas personas zemes nomas un apbūves noteikumi" 14., 15., 16., 17., 22. punktu, lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu (zemes nomas maksa un nekustamā īpašuma nodoklis) 1267,16 *euro*, nokavējuma procentus 493,22 *euro*, visus tiesāšanās izdevumus, noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet nenomaksātās pamatparāda summas.

[2] Atbildētāja iesniedza tiesai rakstveida paskaidrojumu par prasību, kurā norāda, ka prasību neatzīst. Uzskata, ka viņas nekustamais īpašums (dzīvojamā māja ar saimniecības ēkām) bija atzīta par bezmantinieka mantu, pārdota izsolē, tāpēc visi parādi ir dzēsti. Lūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

[3] Civilprocesa likuma 250.^{26} panta pirmā daļa nosaka, ka tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Pārbaudot atbildētājas norādīto pamatojumu lietas izskatīšanai tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka pieteiktais lūgums nav pamatots. Atbildētāja ir norādījusi lietas faktiskos apstākļus, bet nav norādījusi, kā lietas izskatīšana mutvārdu procesā ietekmētu lietas iznākumu. Līdz ar to lieta izskatāma rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, novērtējot lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu daļēji.

[4.1] Ar Daugavpils tiesas Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma noraksta kopiju par īpašumu ir pierādīts, ka īpašuma tiesības uz zemes gabalu 1605 m^2 platībā /adrese/, 2010. gada 2. septembrī ir nostiprinātas valstij Latvijas Republikas Finansu ministrijas personā.

Ar izdruku no Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas par īpašumu ir pierādīts, ka atbildētājai pieder septiņas būves, kas atrodas uz zemes gabala /adrese/.

Ar prasītājas un Finanšu ministrijas 2013. gada 18. septembra Vienošanos par Valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanu un savstarpējo sadarbību Valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas politikas izstrādē un īstenošanā pierādīts, ka zemesgabals /adrese/, ir nodots prasītājas pārvaldībā.

Tiesa atzīst, ka starp pusēm pastāv dalītas īpašuma attiecības, jo zemes gabala īpašnieks ir valsts, savukārt būves pieder atbildētājai, līdz ar to zemes gabala nomas tiesiskās attiecības starp valsti kā iznomātāju un atbildētāju kā nomnieku izriet no to piespiedu rakstura un ir jāatzīst, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāv zemes nomas tiesiskās attiecības.

[4.2] Civillikuma 2141. pantā noteikts, ka nomniekam un īrniekam jāsamaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktos termiņos; novilcinot maksājumus, viņam jāmaksā nokavējuma procenti.

Prasītāja ir norādījusi, ka atbildētāja nav veikusi nomas maksas un nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus par viņas lietošanā esošu zemesgabalu.

[4.2.1] Atbildētāja norādījusi, ka prasību neatzīst, jo ir notikusi ēku izsole, tāpēc visas parādsaistības ir dzēstas. Šāds atbildētājas arguments ir kļūdains.

Atbildētājas iesniegtais 2018. gada 11. decembra Daugavpils tiesas spriedums civillietā Nr. C12156418 par juridiska fakta konstatēšanu un īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu pierāda, ka atbildētāja atzīta par /pers. C/ mantinieci un viņai atzītas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, astoņām ēkām, /adrese/, jo lietā tika konstatēts, ka viņa ir pieņēmusi mantojumu gada laikā pēc /datums/mirušā tēva /pers. C/. Ar šo spriedumu arī atzīts par spēkā neesošu Latgales apgabaltiesas zvērinātas notāres Evijas Paļumas 2017. gada 6. jūnija akts par mantojuma lietas izbeigšanu, ar kuru /pers. C/ piederējušās ēkas bija atzītas par bezmantinieka mantu. Lietā iesniegtais 2019. gada 26. aprīļa Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas lēmums lietā Nr. C60021518 pieteikums par bezmantinieku mantas – ēku nekustamā īpašuma /adrese A/ – izsoles akta apstiprināšanu, nekustamā īpašuma nostiprināšanu uz ieguvēja vārda, parādu saistību un aizlieguma atzīmju dzēšanu pierāda, ka pieteikums tika noraidīts un nekustamā īpašuma izsole atzīta par spēkā neesošu.

Ņemot vērā, ka atbildētāja tiesvedības procesā atguva mantoto īpašumu, kuru visu laiku bija lietojusi, viņai ir pienākums segt arī zemes, kura tiek lietota ēku uzturēšanai, nomas maksu. Pretēji atbildētājas viedoklim, tas, ka atbildētājai ir atzītas īpašuma tiesības ar spriedumu, kas stājās spēkā 2019. gada 3. janvārī, neatbrīvo viņu no parādu, kas radušies ēku īpašumam līdz šim datumam, samaksas. Pieņemot mantojumu kā tēva mantiniece, atbildētāja pieņēma arī visas parādsaistības.

[4.2.2] Atbildētāja ir norādījusi, ka nomas maksas apmērs ir daudz lielāks nekā tas bija norādīts Daugavpils tiesas spriedumā civillietā Nr. 12156418 – 599,86 *euro*. Šajā sakarā norādāms, ka spriedums tika taisīts 2018. gada 11. decembrī un spriedumā ir norādīts nomas maksas parāds, kas tika pieteikts 2016. gada 31. oktobrī kā prasītājas kreditora pretenzija zvērinātai notārei iesniegumā par /pers. C/ mantojuma atklāšanās izsludināšanu.

Savukārt šobrīd prasītāja ir cēlusi prasību par parāda piedziņu par laika periodu no 2010. gada 2. septembra līdz 2021. gada 30. jūnijam, kas sastāda jau 1267,16 *euro*.

[4.2.3] Atbildētāja ir norādījusi, ka veic maksājumus par nekustamo īpašumu. Tiesai iesniegtas divas izdrukas no atbildētājas bankas konta par veiktajiem maksājumiem prasītājai.

Vienā izdrukā norādīti divi maksājumi pa 42,08 *euro* 2020. gada 13. februārī un 15. jūnijā. Salīdzinot šos maksājumus ar prasītājas norādītajiem maksājumiem, tiesa secina, ka šie zemes nomas maksājumi ir veikti par 2020. gada 1. un 2. ceturksni, un prasītāja par šo laika periodu no atbildētājas nomas maksas parādu nepieprasa.

Otrā izdrukā norādīti trīs maksājumi: 2021. gada 28. februāri 45,22 *euro*, 2021. gada 11. augustā 90,44 *euro*, 2021. gada 11. oktobrī 45,22 *euro*.

Veicot maksājumus, atbildētāja ir nekorekti norādījusi piezīmēs rēķinu numurus (norādīts viens numurs visiem maksājumiem), tāpēc ir apgrūtināta to identificēšana. Salīdzinot minētos maksājumus ar prasītājas norādītajiem, tiesa secina, ka pirmais maksājums ir attiecināms uz 2021. gada 1. ceturkšņa zemes nomas maksas maksājumu, par kuru prasītāja nelūdz piedzīt parādu. Savukārt otrs maksājums ir veikts par 2021. gada 3. un 4. ceturksni, par kuriem arī netiek lūgts piedzīt parādu. Trešo maksājumu, kas ir veikts jau pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, tiesa attiecina uz 2021. gada 2. ceturksni, tādā veidā samazinot piedzenamo pamatparāda summu par 45,22 *euro* (rēķina Nr. Z2112024).

Ņemot vērā, ka starp pusēm pastāv zemes nomas tiesiskās attiecības un atbildētāja nav veikusi maksājumus par zemes gabala nomu un nodokļu maksājumus, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai ir jāpiedzen maksu par zemes gabala lietošanu un nekustamā īpašuma nodokļa kompensāciju par zemi par laika periodu no 2010. gada 2. septembra līdz 2020. gada 31. decembrim 1221,94 *euro* apmērā.

[4.3] Civillikuma 1759. panta 1. punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar 2018. gada 19. jūnija MK noteikumu Nr. 350 "Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi" 16. punktu par nokavētiem maksājumiem atbildētājai jāmaksā nokavējuma procentus 0,1 % apmērā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Prasītāja aprēķinājusi nokavējuma procentus 493,22 *euro* par laika periodu no 2020. gada 16. aprīļa līdz 2021. gada 19. jūnijam.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav veikusi savlaicīgu rēķina apmaksu, ir iestājies parādnieka nokavējums, kas dod pamatu prasītājai saņemt no atbildētājas nokavējuma procentus par laika periodu no 2020. gada 16. aprīļa līdz 2021. gada 19. jūnijam 493,22 *euro* apmērā.

[4.4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesa atzīst, ka prasītāja izpildīja ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu uzlikto pienākumu pierādīt sava prasījuma pamatotību. Tiesas ieskatā prasītājas iesniegtie rakstveida pierādījumi ir ticami un pietiekami pieteikto prasījumu apmierināšanai. Atbildētājas iebildumi nav pamatoti, un atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka visas parādsaistības pret prasītāju ir izpildītas.

[4.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātā pamatparāda, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai ir jāpiedzen samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 264,06 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,47 *euro*, kopā 269,53 *euro*.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 93., 97., 190., 193., 204.[1] , 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valsts akciju sabiedrībai "Valsts nekustamie īpašumi", reģistrācijas Nr. 40003294758, zemes nomas maksas un nekustamā īpašuma nodokļa parādu no 2010. gada 2. septembra līdz 2020. gada 31. decembrim 1221,94 *euro* (viens tūkstotis divi simti divdesmit viens *euro* 94 centi), nokavējuma procentus 493,22 *euro* (četri simti deviņdesmit trīs *euro* 22 centi) par laika periodu no 2020. gada 16. aprīļa līdz 2021. gada 19. jūnijam, tiesas izdevumus 269,53 *euro* (divi simti sešdesmit deviņi *euro* 53 centi), kopā 1984,69 *euro* (viens tūkstotis astoņdesmit četri *euro* 69 centi), samaksu veicot SIA "Paus Konsults" kontā Nr. LV48 RIKO 0000 0805 2621 6, AS "Luminor Bank".

Noteikt valsts akciju sabiedrībai "Valsts nekustamie īpašumi" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus (6 % gadā) no neatmaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Noraidīt prasību daļā par parāda 45,22 *euro* piedziņu (2021. gada 1. aprīļa rēķins Nr. Z2112024).

Atbildētājai/pers. A/ noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2021. gada 29. novembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese G. Kusiņa